Vintern i skärgården är dramatisk försakelse och kärlek till vatten

Med precis jämna halvdussinet spräckta naglar kan jag under allvarsfyllt ansvar betyga att det just nu är ganska så kallt bortom fastlandets trygga fästen och en is som varken bär eller brister. När kustöveruppsyningsman Eric Davidsson satte full sprutt på tullens isbrytande "Tysta Marie" på utfart från Fyrudden distanserades "Marie" med det lögnaktiga epitetet omedelbart av skidande skärkarlar medan vi ombord — fetknoppar och benstaket i en frusen blandning — jumpade med "Marie" för att riktigt klämma till både ba- och styrbordsisar på tvären.

Halv- och helmetrar forcerades med eller utan back och full fart framåt — efter en timme gick "Marie" genom is utan kompakt sörja — och alldeles mitt för Kättilö blev det riktigt skapligt. Där skymtade också Jack Lindqvists "Patricia" i öns bästa vinterdel, Västra viken, så han har tydligen tagit sitt parti medan vintermajestätet Bore rusar frosten ur skägget.

Vår expedition bär syn för sägen när den falska Ran har sin önskesäsong. Svensk-acklimatiserade esten, båtsman Valing Åkerman och Fångöfiskaren Alsing Svensson med skidor i akterstävet vill hem till sitt och är på det klara med att isarna bär hur bra som helst till Kättilö, men si sedan är det inte riktigt så lustigt längre.

Där börjar nyisen att visserligen nära tumstjock leka om stäven, som slänger ut bitarna på långskjuts under klirrande färd på böljande is utan storsprickor. Ombord är också lotsförman Eric Boquist på återfärd till Häradskär efter intagande av alla Janssons frestelser i samband med femtioårsdagen häromsistens.

Vad mer? — Paket, paket, dricka och mjölk i backar, frukt och specerier och en laddning socker men ingen jäst, så den sändningen var säkert också legitim. Alldeles utom tävlan om utrymmet fanns också en halka så kvalificerad att gamla tidens hedervärda gulsåpa skulle växlat färg till Eneroths djupgröna enbart av pur avundsjuka för fartgivningen.

Man måste gå ombord som en ettåring efter en intern och pinsam olyckshändelse för att inte alldeles slå pladask i mjölkbackar och annat farligt under den stötiga utfarten. Låt oss ändra den gamla klyschan "det finns knölar Sofie" och sätta in Marie i sammanhanget med tanke på isbergen, den frusna sörjan i kompakta högar!

Häradskärs klassiska fyrtornsprofil

minde snart förut om lustiga stunder med gamle fyrmästarn Georg Åman när stormen spelade stororgel i tornet och Georg under de många stegens uppvandring släppte ur sig ett halvt förälskat och samma kvantitet av ilsket konstaterande med orden "hör så han lever rackarn". Men Eric Davidsson slänger Marie tvärt i babords och krossar isen fram till Sandö, som är Fångöbornas bästa vinterhamn. Där grinar laxfiskaren Otto Henriksson och grannen Gösta Ljung i gott sällskap med Fångöarrendatorn John Björkman, som plockar i varusändningar så glatt att man anar en dosa färskt matsnus inbakad i de anspråkslösare godsakerna. En kvartett båtar satt fast så stadigt att man smått log åt långa trossar med ankare genom isparketten, men här är det vindarna som bestämmer. Det vittnade en stund senare lotsarna Elis Magnusson och Rune Johansson om vid Häradskär, där man denna årets ilsknaste vintervecka gick på skidor till Fyrudden ena dagen och hade nästan fritt vatten den andra. Tredje dagen kom vi med Tysta Marie för att bryta upp en hård nyis men tog oss inte ända in i lotshamnen.

Vinter i skärgården

är dramatisk och i någon mån försakelse, men så hårda bud som storpressens romantik gör gällande är det mera sällan. Olycksfall och sjukdom står som en mörk bakgrund till faktum när man oroas för vad som är att vänta i olycksdigra tider, men skärkarlen och hans brud är folk som tar dagen absolut precis som den kommer. Om vi landkrabbor också skall med i analysen vill jag alldeles på klump ha sagt att vi alla behöver en smula omväxling mer än vårt goda nordiska klimat med utpräglade väderlekssäsonger kan ge. Skärkarlen grinar glatt åt omskiftningarna även om han som min gamle vän Ivar Svensson på Harstena en gång rapporterade med patos inför vikande vinterisar — "vi kan se vatten, blått vackert vatten till havs".

Skärkarlarna vill se det vatten som ger dem bärgningen och den kärleken mellan människa och element är så stark att skapelsens krona mera sällan har klart för sig innebörden i denna livslånga förälskelse. Hur skulle man kunna uppleva något av den stora julglädjen när varorna från affärsfolket i Gryt packas upp om företeelsen vore vardaglig?

Undras just om det inte någonstans på djupet ligger en tanke med adress åt både kung Bore och släktingen Ran: Där blev ni allt lurade er'a rackare!

Sånt kan hända när tullbåten kommer med varor och tar folk till och från infruset folk. Vad skulle gumman Flygare-Carlén ha skrivit i sina romaner om en slik kontakt funnits mellan hennes skärgårdssmugglare och de innerligt förtalade tullarna?

Simsalabim i sydväst

Under fredagseftermiddagen sopade välvilliga vindar undan mängder av drivis och mot kvällningen kunde man mot Barnsö se nio stora trålare med hemvist i Bohuslän och Västervik avvakta bättre tidender. De kom fort nog och på lördagsförmiddagen gick trålarna mot Västervik för att lossa de goda fångster nattfisket gav. Nu blir det fullt pådrag efter tysta veckan.

Mr Bob